

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนามีการวัดค่าตัวแปรที่จุดเวลาเดียว โดยมุ่งศึกษาและเปรียบเทียบการจัดการเวลาและเวลาที่ใช้ของผู้จัดการฝ่ายทรัพยากรมนุษย์ ในเขตนิคมอุตสาหกรรมอมตะนคร จังหวัดชลบุรี ด้านการจัดการเวลาและการใช้เวลาเชิงปริมาณในการปฏิบัติงาน จำแนกตามเพศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษาสูงสุด สาขาวิชาที่จบการศึกษาสูงสุด ประสบการณ์ในตำแหน่ง จำนวนผู้ใต้บังคับบัญชาโดยตรง รายได้ต่อเดือน ประเภทอุตสาหกรรม ลักษณะความเป็นเจ้าของกิจการและภารกิจหลักในงานด้านทรัพยากรมนุษย์ โดยมีขั้นตอนและวิธีดำเนินการวิจัยดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การสร้างและการหาคุณภาพของเครื่องมือ
4. การเก็บรวบรวมข้อมูลและการจัดกระทำข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร ได้แก่ ผู้จัดการฝ่ายทรัพยากรมนุษย์ของสถานประกอบการในเขตนิคมอุตสาหกรรมอมตะนคร จังหวัดชลบุรี จำนวน 170 แห่ง รวม 170 คน (นิคมอุตสาหกรรมอมตะนคร จังหวัดชลบุรี, 2548) โดยมีกรอบประชากรคือรายชื่อของสถานประกอบการในเขตนิคมอุตสาหกรรมอมตะนคร จังหวัดชลบุรี
2. กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้จัดการฝ่ายทรัพยากรมนุษย์ของสถานประกอบการในเขตนิคมอุตสาหกรรมอมตะนคร จังหวัดชลบุรี ผู้วิจัยได้กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตาราง เครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970 อ้างถึงใน พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2540, หน้า 303) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 118 ตัวอย่าง
3. ผู้วิจัยได้จัดกลุ่มตัวอย่างเป็นช่วงชั้นตามประเภทอุตสาหกรรมเพราะแต่ละประเภทอุตสาหกรรมมีภาระงานที่แตกต่างกัน ทำให้ผู้จัดการฝ่ายทรัพยากรมนุษย์มีการใช้เวลาและมีการจัดการเวลาแตกต่างกัน โดยแบ่งเป็น 4 กลุ่มและใช้วิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นตามสัดส่วน (Proportional Stratified Random Sampling) ตามจำนวนของสถานประกอบการของ

แต่ละประเภทอุตสาหกรรม โดยกระจายตัวอย่างตามสัดส่วนของประชากรดังตารางที่ 1 และใช้วิธีจับฉลากรายชื่อบริษัทแต่ละกลุ่มแต่ละประเภทอุตสาหกรรมโดยสุ่มตามจำนวนที่กำหนด

ตารางที่ 1 ขนาดประชากรและกลุ่มตัวอย่างแบ่งตามประเภทอุตสาหกรรม

ประเภทอุตสาหกรรม	ขนาดประชากร (คน)	กลุ่มตัวอย่าง (คน)
1. ยานยนต์และชิ้นส่วน	90	$\frac{90}{170} \times 118 = 63$
2. อิเล็กทรอนิกส์และเครื่องใช้ไฟฟ้า	41	$\frac{41}{170} \times 118 = 28$
3. เคมีภัณฑ์	16	$\frac{16}{170} \times 118 = 11$
4. โลหะ	23	$\frac{23}{170} \times 118 = 16$
รวม	170	118

(ข้อมูลจาก: นิคมอุตสาหกรรมอมตะนคร จังหวัดชลบุรี ณ วันที่ 1 กรกฎาคม 2548)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

- ศึกษาทฤษฎีและแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเวลาของผู้จัดการและผลการปฏิบัติงานในหน่วยงานและองค์กรต่าง ๆ จากเอกสารและตำราทั้งในและต่างประเทศ แล้วนำข้อมูลที่ได้มาใช้เป็นแนวทางในการกำหนดกิจกรรมปฏิบัติ
- ศึกษาจากเอกสาร ตำรา และบทความต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเวลาทั้งในและต่างประเทศ แล้วนำข้อมูลที่ได้มาใช้เป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม การจัดการเวลาและเวลาที่ใช้ของผู้จัดการฝ่ายทรัพยากรมนุษย์
- นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนอต่อประธานกรรมการที่ปรึกษาและผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อขอคำแนะนำ ปรับปรุง แก้ไขให้ครอบคลุมเนื้อหาสาระของการวิจัย และตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือในการวิจัย ด้านความเหมาะสมของข้อความและการใช้ภาษา และนำไปทดลองใช้กับผู้จัดการฝ่ายทรัพยากรมนุษย์ของสถานประกอบการที่ไม่ใช่อยู่ในกรอบตัวอย่าง จำนวน 30 คน เมื่อได้ข้อมูลและข้อเสนอแนะมาใช้ปรับปรุงเพื่อสร้างแบบสอบถามที่สมบูรณ์ต่อไป

ลักษณะของเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ส่วน ดังนี้

แบบสอบถามตอนที่ 1 เกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบ จำนวน 11 ข้อ

แบบสอบถามตอนที่ 2 เกี่ยวกับการจัดการกับเวลาที่ผู้จัดการทรัพยากรมนุษย์ของสถานประกอบการใช้ในการบริหารงาน ประกอบด้วย 6 กิจกรรม คือ การจัดลำดับความสำคัญของงาน

การวางแผนการใช้เวลา การมอบหมายงาน การควบคุมใช้เวลา การจัดระบบงานและประเมินผล
การใช้เวลา จำนวน 30 ข้อ โดยใช้แนวคิดของนิสาชล สิงห์ศิริ การตอบแบบสอบถาม มีตัวเลือกตอบ
ใช้มาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ใช้มาตราส่วน 5 ระดับ และกำหนดน้ำหนักคะแนนตาม
แนวคิดของลิเคิร์ต (Likert) (บุญชม ศรีสะอาด และบุญส่ง นิลแก้ว, 2535, หน้า 23-24) ดังนี้คือ

คะแนน 5 หมายถึง	ปฏิบัติกิจกรรมทุกครั้งต่อสัปดาห์หรือคิดเป็นร้อยละ 80 ขึ้นไป ของเวลาทำงานโดยรวมทั้งสัปดาห์
คะแนน 4 หมายถึง	ปฏิบัติกิจกรรมเกือบทุกครั้งต่อสัปดาห์หรือคิดเป็นร้อยละ 60-79 ของเวลาทำงานโดยรวมทั้งสัปดาห์
คะแนน 3 หมายถึง	ปฏิบัติกิจกรรมบางครั้งต่อสัปดาห์หรือคิดเป็นร้อยละ 30-59 ของเวลาทำงานโดยรวมทั้งสัปดาห์
คะแนน 2 หมายถึง	ปฏิบัติกิจกรรมนาน ๆ ครั้งต่อสัปดาห์คิดเป็นร้อยละ 10-29 ของเวลาทำงานโดยรวมทั้งสัปดาห์
คะแนน 1 หมายถึง	ไม่ได้ปฏิบัติกิจกรรมนั้นในหนึ่งสัปดาห์หรือไม่เกินร้อยละ 10 ของเวลาทำงานโดยรวมทั้งสัปดาห์

การแปลความหมายของคะแนน ผู้วิจัยกำหนดเกณฑ์สำหรับการแปลความหมายของ
คะแนนจากแบบสอบถามดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด และบุญส่ง นิลแก้ว, 2535, หน้า 23-24)

ระดับคะแนนเฉลี่ย	ความหมาย
4.51 – 5.00	มีการจัดการเวลาอยู่ในระดับที่เหมาะสมมากที่สุด
3.51 – 4.50	มีการจัดการเวลาอยู่ในระดับที่เหมาะสมมาก
2.51 – 3.50	มีการจัดการเวลาอยู่ในระดับที่เหมาะสมปานกลาง
1.50 – 2.50	มีการจัดการเวลาอยู่ในระดับเหมาะสมน้อย
1.00 – 1.50	มีการจัดการเวลาอยู่ในระดับเหมาะสมน้อยที่สุด

แบบสอบถามตอนที่ 3 เกี่ยวกับข้อมูลในการใช้เวลาของผู้จัดการทรัพยากรมนุษย์ แบ่ง
ตามกิจกรรม 3 กิจกรรมในการจัดการทรัพยากรมนุษย์ ได้แก่ กิจกรรมในบทบาทด้านการสรรหา
และคัดเลือก กิจกรรมในบทบาทด้านพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ และกิจกรรมในบทบาทด้านบำรุง
รักษาทรัพยากรมนุษย์ แบบสอบถามแบบตรวจสอบรายการ (Check List) จำนวน 33 ข้อ โดยหาค่า

จุดกึ่งกลางชั้นของจำนวนครั้งที่ใช้ต่อปีและเวลาที่ใช้ (ชม.) ต่อครั้ง เพื่อหาค่าใดค่าหนึ่งเป็นตัวแทนของค่าข้อมูลในอันตรภาคชั้น ตามสูตร ดังนี้

$$\text{จุดกึ่งกลางชั้น} = \frac{\text{ค่ามากที่สุดของชั้น} + \text{ค่าน้อยที่สุดของชั้น}}{2}$$

ตัวอย่างเช่น การหาค่าจุดกึ่งกลางชั้นของจำนวนครั้งที่ใช้ต่อปี

$$\begin{aligned} \text{จำนวน 1-2 ครั้งต่อปี} &= \frac{2+1}{2} \\ &= 1.5 \\ \text{จำนวน 3-5 ครั้งต่อปี} &= \frac{5+3}{2} \\ &= 4 \end{aligned}$$

การสร้างและการหาคุณภาพของเครื่องมือ

การหาคุณภาพของแบบสอบถามในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ แยกออกเป็น การหาความเที่ยงตรงและการทดสอบหาค่าอำนาจจำแนกและความเชื่อมั่น

1. การหาความตรงตามเนื้อหาแบบสอบถาม (Content Validity) ผู้วิจัยนำเครื่องมือที่สร้างขึ้นเสนอผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 15 คน (ภาคผนวก ข.) เพื่อพิจารณาและตรวจสอบความครอบคลุมของเนื้อหาความเหมาะสมของข้อรายการและการใช้ภาษาในคำถามของแบบสอบถาม พร้อมทั้งปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำ และหาค่าอัตราส่วนความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity Ratio-CVR) โดยผู้วิจัยยอมรับเกณฑ์ค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา ตามแนวคิดของลอร์เช่ (Lawshe, 1975, pp. 563-575) โดยใช้สูตรดังนี้ สำหรับการวิจัยครั้งนี้ ค่า CVR ต่ำสุดคือ 0.49

$$\text{CVR} = \frac{Ne - N/2}{N/2}$$

โดยที่	CVR	แทน	ค่าอัตราส่วนความเที่ยงตรงตามเนื้อหา
	N	แทน	จำนวนผู้ประเมินทั้งหมด
	Ne	แทน	จำนวนผู้ประเมิน (Rater) ที่เห็นว่ามีค่าสำคัญ

สำหรับการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยนำค่าไปเทียบค่าลอร์เช่ได้จัดทำเป็นตารางไว้ ตามตารางระบุไว้ว่า เมื่อมีผู้ประเมิน 15 ราย ค่า CVR ต่ำสุดที่ผู้วิจัยคำนวณได้คือ 0.60 โดยลอร์เช่กำหนดไว้ว่า

ผู้ประเมิน 15 คน ค่า CVR ต่ำสุด คือ 0.49 (ภาคผนวก ค.) ดังนั้น ค่า CVR ของข้อความทุกข้อในแบบสอบถามจึงถือว่ามีความสำคัญหรือมีความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา

2. การหาค่าอำนาจจำแนก (Discrimination) ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้ (Try Out) กับผู้จัดการทรัพยากรมนุษย์ ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างของสถานประกอบการในเขตนิคมอมตะนคร จังหวัดชลบุรีจำนวน 30 คนแล้วนำมาวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อโดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient) ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวม (Item-Total Correlation) ตามสูตรของโฮเวลล์ (Howell, 1992, p. 229) ดังนี้

$$r_{xy} = \frac{N\sum XY - (\sum X)(\sum Y)}{\sqrt{[N\sum X^2 - (\sum X)^2][N\sum Y^2 - (\sum Y)^2]}}$$

โดยที่	r_{xy}	แทน	สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์
$\sum X$		แทน	ผลรวมของคะแนน X
$\sum Y$		แทน	ผลรวมของคะแนน Y
$\sum X^2$		แทน	ผลรวมของคะแนน X แต่ละตัวยกกำลังสอง
$\sum Y^2$		แทน	ผลรวมของคะแนน Y แต่ละตัวยกกำลังสอง
$\sum XY$		แทน	ผลรวมของผลคูณของคะแนน X และคะแนน Y แต่ละคู่
N		แทน	จำนวนคน

รัตนา ศิริพานิช (2533, หน้า 156) กล่าวว่า ข้อคำถามที่จะนำมาเป็นแบบสอบถามได้จะต้องมีค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (r) ตั้งแต่ 0.20 ขึ้นไป

สำหรับแบบสอบถามในการวิจัยครั้งนี้ค่าอำนาจจำแนกรายข้อของแบบสอบถามการจัดการเวลาของผู้จัดการฝ่ายทรัพยากรมนุษย์ จำนวน 30 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนกรายข้ออยู่ระหว่าง 0.30 ถึง 0.82 ส่วนแบบสอบถามข้อมูลการใช้เวลาของผู้จัดการฝ่ายทรัพยากรมนุษย์ จำนวน 33 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนกรายข้ออยู่ระหว่าง 0.21 ถึง 0.99 (ภาคผนวก ง.)

3. หาความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (Reliability) ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้จากข้อ 2 มาวิเคราะห์หาความเชื่อมั่น โดยสูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach, 1990, pp. 202-204) โดยมีสูตร ดังนี้

$$\alpha_k = \frac{k}{k-1} \left[1 - \frac{\text{Sum}S^2_{\text{item}}}{S^2_{\text{total}}} \right]$$

โดยที่	α_k	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์ของความเชื่อมั่น
	k	แทน	จำนวนข้อของแบบสอบถาม
	S^2_{item}	แทน	ผลรวมของความแปรปรวนรายข้อ
	S^2_{total}	แทน	ผลรวมของความแปรปรวนรายข้อ

สำหรับการวิจัยครั้งนี้ แบบสอบถามการจัดการเวลาของผู้จัดการฝ่ายทรัพยากรมนุษย์ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.91 ส่วนแบบสอบถามข้อมูลการใช้เวลาของผู้จัดการฝ่ายทรัพยากรมนุษย์ มีความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.90 พบว่า ค่าความเชื่อมั่นสูงกว่าเกณฑ์กำหนดโดย นันนัลลี (Nunnally, 1970, p. 102) ว่า ค่าความเชื่อมั่นที่สูงกว่า 0.70 ขึ้นไป นับได้ว่ามีความเชื่อมั่นที่ยอมรับได้อยู่ระหว่าง 0.70 ถึง 0.99 (ภาคผนวก ง.)

การเก็บรวบรวมข้อมูลและการจัดกระทำข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอนดังนี้คือ

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา ออกหนังสือขอความอนุเคราะห์เพื่อเก็บข้อมูลไปยัง ผู้จัดการฝ่ายทรัพยากรมนุษย์ในโรงงานอุตสาหกรรม เขตนิคมอุตสาหกรรมอมตะนคร จังหวัด ชลบุรี ทั้ง 4 ประเภทกลุ่มอุตสาหกรรม ได้แก่ อุตสาหกรรมยานยนต์และชิ้นส่วน อุตสาหกรรม อิเล็กทรอนิกส์และเครื่องใช้ไฟฟ้า อุตสาหกรรมเคมีภัณฑ์ และอุตสาหกรรมโลหะ ซึ่งรายชื่อ โรงงานต่างๆ นั้นอ้างอิงจากทำเนียบโรงงานอุตสาหกรรม ของอุตสาหกรรมจังหวัดชลบุรี

1. ผู้วิจัยได้โทรศัพท์ประสานงานกับฝ่ายทรัพยากรมนุษย์แต่ละบริษัทเพื่อขออนุญาต เก็บรวบรวมข้อมูลและแจกแบบสอบถามด้วยตนเองทุก ๆ 2 สัปดาห์ต่อเดือน พร้อมให้คำชี้แจงในการตอบแบบสอบถาม

2. วิธีการเก็บแบบสอบถามทั้งหมดมี 2 วิธีคือการเก็บแบบสอบถามด้วยตนเองจำนวน 80 ตัวอย่าง และการส่งคืนทางไปรษณีย์จำนวน 50 ตัวอย่าง ซึ่งผู้วิจัยแนบซองเปล่าติดแสตมป์ไว้ เพื่ออำนวยความสะดวกแก่ผู้ตอบแบบสอบถาม

3. ส่งแบบสอบถามไปยังกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 130 ชุด เพื่อสำรองไว้ป้องกันความ ผิดพลาดในการตอบแบบสอบถาม และตรวจสอบแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมาแต่ละฉบับ แล้ว

คัดเลือกฉบับที่สมบูรณ์ จำนวน 118 ชุด ได้จากการเก็บแบบสอบถามด้วยตนเองจำนวน 73 ตัวอย่าง และส่งคืนทางไปรษณีย์จำนวน 45 ตัวอย่าง ตามที่กำหนดไว้ (100%) โดยจำนวนและร้อยละกลุ่มตัวอย่างของผู้จัดการฝ่ายทรัพยากรมนุษย์ เขตนิคมอุตสาหกรรมอมตะนคร จังหวัดชลบุรี แบ่งตามประเภทอุตสาหกรรมซึ่งเป็นไปตามแผนการกระจายตัวอย่างและสัดส่วนที่แท้จริงของประชากร ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 สัดส่วนของกลุ่มตัวอย่างผู้จัดการฝ่ายทรัพยากรมนุษย์ แบ่งตามประเภทอุตสาหกรรม

ประเภทอุตสาหกรรม	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ยานยนต์และชิ้นส่วน	63	53.4
อิเล็กทรอนิกส์และเครื่องใช้ไฟฟ้า	28	23.7
เคมีภัณฑ์	11	9.31
โลหะ	16	13.6
รวม	118	100

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนนำมาวิเคราะห์ด้วยคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/PC for Window Version 11.0 (บุญเรียง ขจรศิลป์, 2547) ดังนี้

1. สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ คำนวณค่าร้อยละ แสดงจำนวนและความถี่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของข้อมูลส่วนตัวและการจัดการเวลาและเวลาที่ใช้ในแต่ละกิจกรรม และของผู้จัดการฝ่ายทรัพยากรมนุษย์

2. สถิติเชิงอ้างอิง ได้แก่ การทดสอบสมมติฐานของการวิจัยด้วยระดับนัยสำคัญ 0.05 ดังต่อไปนี้

2.1 การจัดการเวลาของผู้จัดการฝ่ายทรัพยากรมนุษย์ ในสถานประกอบการในเขตนิคมอุตสาหกรรม จังหวัดชลบุรี จำแนกตามเพศแตกต่างกัน สถิติที่ใช้คือ การทดสอบค่า t แบบอิสระ (Independent t -test)

2.2 เวลาที่ใช้ของผู้จัดการฝ่ายทรัพยากรมนุษย์ ในสถานประกอบการในเขตนิคมอุตสาหกรรม จังหวัดชลบุรี จำแนกตามเพศแตกต่างกัน สถิติที่ใช้คือ การทดสอบค่า t แบบอิสระ (Independent t -test)

2.22 เวลาที่ใช้ของผู้จัดการฝ่ายทรัพยากรมนุษย์ในสถานประกอบการในเขตนิคมอุตสาหกรรม จังหวัดชลบุรี จำแนกตามภารกิจหลักในงานด้านทรัพยากรมนุษย์แตกต่างกัน สถิติที่ใช้คือ One-Way ANOVA

2.23 ความสัมพันธ์ระหว่างการจัดการเวลาและเวลาที่ใช้ของผู้จัดการฝ่ายทรัพยากรมนุษย์ในสถานประกอบการในเขตนิคมอุตสาหกรรม จังหวัดชลบุรี สถิติที่ใช้คือ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน

มหาวิทยาลัยบูรพา
Burapha University